

Når viden risikerer at gå tabt

Hvordan sikrer bibliotekerne den viden, der risikerer at gå tabt, når en stor del af de erfarne bibliotekarer går på pension?

af ANETTE LERCHE

Bibliotekarer er gode til at bevare og systematisere viden. Men hvad sker der med bibliotekarernes egen viden, når de forlader arbejdsmarkedet for at gå på pension? Det spørgsmål må efterhånden ligge i baghovedet på rigtig mange ledere på folke- og statslige biblioteker.

Nogle biblioteker har dog allerede iværksat handlingsplaner og det har firmaet Conmoto været en del af. Helt konkret har firmaet været involveret i et projekt for en række folkebiblioteker, hvor man blandt andet skulle undersøge, hvad der virker i forhold til videndeling. Man ville også opstille en vision for videndeling for bibliotekerne og undersøge, hvilke udfordringer bibliotekerne stod over for i forbindelse med gennemførelsen af visionen.

Søren Heide, partner i Conmoto var med til at udarbejde projektet.

- I bund og grund handlede projektet om, at der var mange kloge medarbej-

dere, der havde oparbejdet viden gennem mange år. Men hvad var det for en viden, der ville gå tabt, når de gik på pension, og hvordan kunne man fastholde – eller videreføre den viden til yngre medarbejdere?, siger Søren Heide.

Som en del af projektet blev alle bibliotekets medarbejdere samlet i forbindelse med arrangementer og noget, der blev kaldt markedspladser. Det sidste handlede om, at medarbejderne hele tiden skiftede grupper og hørte hinandens historier og fandt et svar på spørgsmålet: *Hvad er kerne i den måde, vi deler viden på?*

- Og for at svare på dette spørgsmål var de nødt til at stille sig selv en masse spørgsmål om, hvad det er for en viden, der er brug for. Hvordan skal samarbejdet være? Hvordan modtager vi nye kolleger og meget mere, forklarer Søren Heide.

En af de vigtigste pointer, man nåede frem til var, at når det gælder om, hvilken viden, der er vigtigst at bevare på et bibliotek, så er det ikke den specialviden, den enkelte bibliotekar har opnået gennem et langt arbejdsliv. Det kan for eksempel være en bibliotekar, der har en enorm viden om engelske krimier eller et bestemt forfatterskab.

- Den viden er bundet op på en person, der har interesseret sig for et bestemt emne, og hvis der kom en bruger og spurgte til lige dette område, ville vedkommende få en sublim betjening. Så selvfølgelig ville det være ærgerligt, hvis den viden gik tabt, men et større problem ville det faktisk ikke være, siger Søren Heide.

For biblioteket ville det nemlig være langt værre, hvis der gik viden tabt om de processer, der får »biblioteksbutikken« til at køre. Såsom hvordan man håndterer bestillingen af et bestemt materiale eller lignende.

Bevidstgjorte om det, har personalet på de pågældende biblioteker udarbejdet en

lang række ideer og visioner til, hvordan bibliotekerne sikrer viden. Nogle af de vigtigste pointer var ordninger, hvor en »gammel i gårde« lærte en »ny grøn« op. Men også at prioritere tid til generelle orienteringer og at samle procesbeskrivelser for eksempel på intranettet var nogle af de redskaber, som ansatte og ledere pegede på som gode hjælpemidler til at sikre en fornuftig videndeling på biblioteket. ■

lerche@bf.dk

Inspirationsliste

Der findes allerede tiltag på flere biblioteker. Denne liste er en samling af forskellige tiltag, der skal lette bibliotekernes generationsskifte.

- Oplæringsplan (plan / liste over hvad der er basisviden) udarbejdet af de »gamle« i fællesskab
- »Følording«, hvor der i indkøringsperioden er afsat ekstra tid til opgaven
- Tvungen jobrotation
- Obligatorisk, at medarbejdere, der har været på kursus, afholder videnseancer for deres kolleger
- Funktionsbeskrivelser og arbejdsbeskrivelser samles et sted. Eksempelvis på intranettet.
- Fredagsmøder med orientering om nye tiltag. Tavle med orientering om aktiviteter i huset.
- Frivilligt personale-hobbyindex over de mere private kompetencer, der kan være nyttige for andre.
- Back-up på alle funktioner
- Personale/seniorpolitik, så personaleafgang kan overlappes af tilgang
- Mentorordning

Om Conmoto

Conmoto har afsæt i Human Business Development og arbejder ud fra et fokus på sammenhæng mellem mennesker, ledelse, strategi og organisation.

Se mere på:

<http://www.conmoto.dk/>

<http://www.conmoto.dk/Default.aspx?ID=639>

Guide til sociale teknologier på Internettet

Hvordan udnytter man bedst de nye sociale teknologier på Internettet som organisation? Hvordan bruger man Facebook og Flickr strategisk som virksomhed? Hvornår og hvordan skal man engagere sig på Internettet?

Groundswell – vinderstrategier i en verden af sociale teknologier handler om, hvordan man som organisation bedst muligt forholder sig til de nye sociale teknologier som Facebook, Youtube og blogs. Bogen sætter fokus på, hvordan man kan bruge de nye sociale teknologier, og hvilke strategiske overvejelser man bør gøre sig i forhold til det sociale Internet.

Omdrejningspunktet er begrebet *groundswell*, der i bogen er oversat til understrømmen. Understrømmen dækker bredt over strømninger og folkemening i tiden. Begrebet gennemsyrrer bogen fra ende til anden, fordi det indkapsler forfatterens pointe; understrømmen er en social tendens, og ikke udtryk for en teknologisk udvikling. Det er vores brugere og kunder der er i gang med at ændre adfærd, og mediet for adfærdændringen er internettet. Det kunne lyde meget tungt, men bogen formår at beskrive ændringerne på en meget overskuelig måde – uden at blive for teoretisk og akademisk.

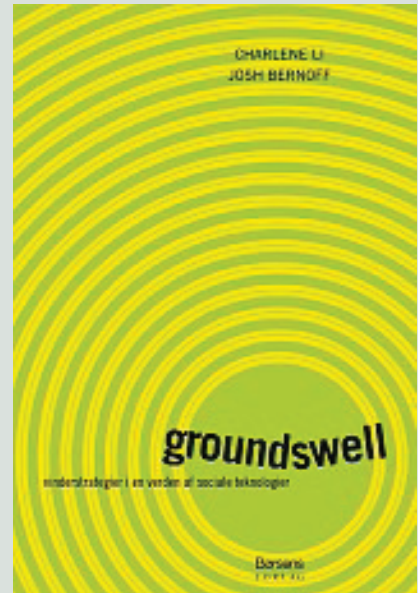
Bogen fungerer godt som indgangsvinkel til det sociale internet og særligt til nogle af de overvejelser, man bør gøre sig som organisation eller virksomhed. Den kommer med et klart budskab: de sociale teknologier ændrer magtbalancen mellem virksomhed og kunde, og derfor er man nødt til at forholde sig til dem.

Groundswell er et godt bud på en bog, der giver en introduktion til de overvejelser, der bør gøres i forhold til sociale teknologier. Den indeholder flere nyttige og praktiske redskaber. Særligt interessant er dens inddeling af brugertyper alt efter deres brug af internettet og i måder virksomheder kan involvere sig på internettet på.

Det slutter ikke med bogen. For bogens forfattere, *Charlene Li* og *Josh Bernhoff* tager deres egen medicin, og har lavet en blog til bogen, der hedder det samme som bogens engelske titel: *Groundswell - winning in a world transformed by social technologies*. Bloggen er et godt supplement til bogen, og det kan anbefales at kigge på den, hvis man er interesseret i at udforske forfatterens univers yderligere.

/Christina Wandi
cand.scient.bibl

Københavns Hovedbibliotek

Groundswell – vinderstrategier i en verden af sociale teknologier

Charlene Li og Josh Bernhoff

Udgivet af: Børsens forlag

Udgivet på dansk: 20.2.2009

ISBN: 978-87-7664-401-7

296 sider. Pris: 460 kr

the world's becoming
SWETSWISE

Swets forenkler – effektiv abonnementsadministration

Med Swets som din samarbejdspartner kan du bruge tiden mere effektivt!

Overlad det til Swets at servicere dine abonnemeter: vi tilbyder indkøb og administration af alle abonnemestyper, herunder aviser, tidsskrifter og e-bøger.

Kontakt os og hør hvad vi kan gøre for dit bibliotek!

Ring 3915 7915 eller mail info@dk.swets.com

www.swetswise.com

